



Selvitys suurten kaupunkien henkilöstön ympäristöasenteista

VD/7850/11.00.00.00/2018

KR/LV

Espoon, Helsingin, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan, sekä edellä mainittujen kuutoskaupunkien lisäksi Jyväskylän, henkilöstön ympäristöasenteita ja -toimintaa selvitettiin kaikkiaan kolmannen kerran maaliskuuhuhtikuussa 2018. Kyselyyn vastasi yhteensä 7 947 kaupunkien työntekijää. Vantaalta vastauksia saatiin 1 464 kappaletta ja vastausprosentti oli 13,8 % koko henkilöstöstä.

Kyselyn perusteella kaupunkien henkilöstö vaikuttaisi pääsääntöisesti olevan laajasti huolissaan ympäristöasioista. Suurin osa vastanneista asetti ympäristönsuojelun talouskasvun edelle, mutta nämä kaksi eivät myöskään sulkeneet vastaajien mielestä toisiaan pois. Yli puolet vastaajista uskoi tekniikan kehittymisen mahdollisuuksiin ratkaista useimmat tämän päivän ympäristöongelmista.

Vastaajat kokivat ottavansa ympäristön huomioon arkielämässään hyvin. Selkeä enemmistö ilmoitti suosivansa kasvis- ja lähiruokaa, ostavansa ympäristömerkittyjä tuotteita sekä suosivansa kävelyä, pyöräilyä tai julkista liikennettä lyhyemmillä matkoilla vähintään silloin tällöin. Vain muutaman prosentin mielestä ympäristöystävällisemmät valinnat arjessa eivät olleet mahdollisia. Vastaajista jopa useampi kuin neljä viidestä ilmoitti muuttaneensa toimintatapojaan ympäristöystävällisemmiksi viime vuosina.

Jätteiden lajittelu ja sähkönsäästö työpaikalla oli vastauksien perusteella omaksuttu kaupunkien työntekijöiden keskuudessa hyvin, mutta työmatkaliikkumisessa näyttäisi olevan yhä ympäristönäkökulmasta parannettavaa, sillä lähes puolet vastaajista Helsinkiä lukuun ottamatta ilmoitti kulkevansa työmatkansa yleensä henkilöautolla. Myös etätöiden hyödyntämistä olisi mahdollista kehittää edelleen. Kyselyn avoimesta vastauksesta kävi ilmi, että monet tekisivät etätöitä mielellään enemmän.

Huomattava osa vastaajista ei ollut samaa eikä eri mieltä siitä, näkyykö kaupungin ympäristötyö asioiden valmistelussa ja päätöksen teossa sekä onko kaupungin ilmastotyö vastuullista. Myös johdon sitoutumisesta ympäristötyöhön oltiin epävarmoja. Vastauksien perusteella ympäristöasioita tulisi tuoda selkeämmin esille, sillä ne eivät välttämättä aina näy henkilöstölle asti. Ympäristöasioiden esille ottaminen kehityskeskusteluissa ei vastauksien perusteella ole myöskään millään tavoin säännönmukaista. Yli puolet vastaajista oli kuitenkin jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että omalla työyksiköllä on ympäristötavoitteita. Vajaa kolmannes vastanneista vantaalaisista myös tiesi, että Vantaa tavoittelee hiilineutraalisuutta vuonna 2030.

Henkilöstö olisi syytä saada osallistettua paremmin ympäristöohjelmien valmisteluun, ja samoin kaupungin ympäristötyö ja ekotukitoiminta tulisi saada enemmän osaksi käytäntöä. Se miten kaupungin koetaan huolehtivan ympäristöasioista ei riipu pelkästään kaupungin toimista, vaan paljolti myös siitä miten hyvin ympäristöasioita on tuotu esille ja koko henkilöstö saatu osallistettua. Vantaalla ekotukitoiminnalla oli vastauksien perusteella ollut eniten konkreettisia vaikutuksia verrattuna muihin kaupunkeihin, mutta myös eniten ekotukihenkilöitä suhteessa henkilöstömäärään. Enemmistö vantaalaisista vastaajista, jopa 54 prosenttia, oli joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että ympäristöasiat ovat olleet entistä enemmän esillä omassa työyksikössä viimeisten vuosien aikana.

Ympäristöasennekysely kertoo, että kaupunkien välillä ei useimmiten ole merkittäviä eroja ympäristöasenteissa. Vastauksien perusteella Oulun kaupungissa on kuitenkin jonkin verran enemmän kehitettävää ympäristöasenteissa ja -työssä kautta linjan verrattuna muihin kaupunkeihin.



Jyväskyläläisten vastauksista oli puolestaan selvästi nähtävissä kaupungin ympäristötyön eteneminen. Myös Helsinki erottui positiivisesti erityisesti liikkumista ja ympäristötyöryhmissä toimimishalukkuutta koskevissa väittämissä.

Ympäristölautakunta 3.10.2018 § 5

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi raportti Henkilöstön ympäristöasenteet ja -toiminta kaupunkioorganisaatiossa 2018 ja
- b) esittää yllä mainittu raportti kaupunginhallitukselle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet:

- Henkilöstön ympäristöasenteet ja -toiminta kaupunkioorganisaatiossa

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Laura Virtanen, puh. 0438 269 079, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi